

**RESOLUCIÓ DE LA UCEC
D'ACTIVITAT FÍSICA I ESPORT
POPULAR**

**Aprovat en l'assemblea dels consells esportius
del 20 de juliol de 2024**

**Consells Esportius
de Catalunya
ESPORT POPULAR**

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La societat actual es troba en un procés de redefinició de diferents àmbits, l'activitat física i l'esport no són alienes a aquesta realitat. Els Consells Esportius volem participar en aquesta transformació, d'una manera decidida, aportant la nostra experiència a la redefinició del sistema esportiu de Catalunya.

L'actual sistema esportiu, sense ànim de lucre, pràcticament, només s'ha centrat en l'esport de tecnificació i rendiment. Les modalitats esportives i les instal·lacions esportives s'han pensat, només, des d'aquest punt de vista i l'esport de rendiment i tecnificació és el que en fa l'ús prioritari dels equipaments esportius.

Els Consells Esportius pensem que cal impulsar i donar major presència a l'activitat física i esportiva per a tothom a través del que nomenem esport popular.

La declaració per part del govern de la Generalitat de l'activitat física i esportiva com a bé essencial és un gran pas en aquest sentit. L'activitat física i l'esport han passat a ser un dret de tota la ciutadania que les administracions públiques han de garantir i fer efectiu.

Els consells esportius volem fer possible que l'activitat física i esportiva sigui accessible a tota la població, que aquesta activitat sigui saludable, sense cap mena de discriminació, i a tot el territori català. Només així serà possible fer efectiu el dret a l'activitat física i esportiva a tothom.

VISIÓ HISTÒRICA

El concepte d'esport popular no és nou a Catalunya. Aquest concepte forma part de la història esportiva del nostre país i s'ha vist afectat, en la mateixa mesura, per les imposicions polítiques que ha patit el poble català al llarg del temps.

Els canvis socials i econòmics que van tenir lloc durant la dècada dels anys 20, del segle passat, varen provocar l'aparició d'una nova visió del lleure i de la vida cultural de la població catalana.

El final de la Primera Guerra Mundial i la millora generalitzada en les condicions de vida de la població occidental provoquen l'aparició del que es coneix avui en dia com a cultura de masses orientada a tots els estrats socials. Es redueix progressivament la jornada laboral; s'estableixen dies de descans, els dissabtes i diumenges; s'estableixen períodes de vacances... En definitiva, es creen les bases per a l'aparició del lleure i de l'esport popular. L'esport deixa de ser una qüestió reservada a les elits i, fins i tot a l'aristocràcia. Sorgeix un

moviment esportiu que defensa que l'esport i l'activitat física ha d'arribar a tothom.

La Mancomunitat de Catalunya respon a aquesta realitat social, per primera vegada una administració pública, es planteja un model esportiu pels escolars catalans. Durant aquells anys existeix un discurs que aplega esport, catalanisme i cultura. Aquesta primera espurna es veu ofegada amb la dictadura de Miguel Primo de Rivera.

El final d'aquest període dictatorial permet reprendre l'esperit de crear un sistema esportiu que serveixi d'eina de creixement i cohesió social. Sorgeix en l'inici de la dècada dels 30 del segle XX, el moviment "Esport i Ciutadania".

És durant la nova república que la idea de l'esport popular, com a part fonamental en la construcció del sentiment nacional i com a promotor de l'esperit democràtic, assoleix un punt àlgid de forma paral·lela a l'esport de competició i rendiment.

Aquesta dualitat de sistema esportiu, es concreta amb la creació de la Unió Catalana de Federacions Esportives i el Comitè Català pro Esport Popular. Aquest comitè és l'impulsor de l'Olimpíada Popular de Barcelona del 1936, que fa que Catalunya sigui un referent mundial de l'esport popular com a contraposició a les Olimpíades de Berlin.

L'Olimpíada Popular mai arriba a celebrar-se, per l'aixecament militar del general Franco, i amb la dictadura franquista desapareix el moviment d'Esport Popular a Catalunya.

El final de la dictadura de Franco, suposa el retorn del moviment popular esportiu, concretament en l'esport en edat escolar. Aquest moviment acaba per concretar-se de manera definitiva el 1979, sota el paraigua dels primers ajuntaments democràtics, amb la creació dels Consells Comarcals de l'Esport que, un cop aprovada la Llei de l'Esport, esdevindran els Consells Esportius de Catalunya.

Els Consells Esportius ens considerem els hereus del moviment d'Esport Popular de Catalunya.

L'ESPORT POPULAR, AVUI, AL MÓN.

L'esport popular que avui es practica al món, té els seus fonaments en entitats esportives que, en molts casos, són centenàries. L'entitat que, majoritàriament, les representa en l'àmbit mundial és la International Workers and Amateurs in Sports Confederation (CSIT), de la qual la Unió de Consells en forma part des del 2016.

El CSIT és una organització multiesportiva internacional, fundada el 1913 a Gant (Bèlgica). En les últimes dècades, s'ha reorientat i s'ha convertit en una confederació d'esport per a tothom (esport popular) amb més de 100 milions de membres.

CSIT és el fundador dels World Sports Games (WSG). A través del WSG s'ofereix a tots els esportistes d'esport popular, un esdeveniment únic per a la competició esportiva amb un esperit d'amistat i ciutadania global.

Els consells esportius, representant Catalunya, hem participat en els WSG a Riga 2017 i hem organitzat l'edició de 2019 a Tortosa i Terres de l'Ebre, amb una participació de més de 3.000 esportistes de tot el món.

També organitza el World Amateur Sports Forum per tal d'implicar esportistes, acadèmics, gestors esportius, responsables polítics en el debat sobre l'impacte de l'esport en l'àmbit social, sanitari, econòmic, en l'educació de les persones a tot el món i la promoció, el benestar i l'enfortiment de la cohesió social de les comunitats. El 2023 se celebra a Catalunya, concretament a Barcelona.

PRESÈNCIA INTERNACIONAL DE LA UNIÓ DE CONSELLS.

La Unió de Consells té una extensa activitat internacional per tal de promoure la presència internacional de l'esport en edat escolar i de l'esport popular català. Aquesta activitat s'emmarca en el que disposa l'Estatut d'Autonomia de Catalunya en l'article 200, sobre la projecció internacional de les organitzacions de Catalunya.

La Unió de Consells és membre de ple dret i participa activament de les següents associacions internacionals:

- CSIT: International Workers and Amateurs in Sports Confederation.
- CORSCPM: Comitè Organitzador de Trobades Esportives i Culturals del Pirineu i el Mediterrani. Actualment la Unió de Consells la presideix.
- IFBT: Internacional Federation de Beach Tennis. Actualment la Unió de Consells té una vicepresidència.

En aquests moments la Unió de Consells manté relacions estables amb les següents entitats:

- USEP: Union Sportive de l'Enseignement du Premier degré.
- UFOLEP: Union Française des Oeuvres Laiques d'Education Physique.
- FSGT: Fédération Sportive et Gymnastique du Travail.
- AICS: Associazione Italiana Cultura Sport amb la qual s'ha signat un conveni de cooperació mútua.

FONAMENTS JURÍDICS

Els estatuts de la Unió de consells, aprovats pel Consell Català de l'Esport reconeixent la capacitat d'aquesta en la promoció i pràctica de l'Esport Popular.

En el seu preàmbul costa, de forma textual, el següent:

“Continuadors de llarga tradició d'esport popular del País, la UCEC ha treballat sempre des del convenciment que l'esport en edat escolar forma part de l'educació integral dels infants i, per això n'ha estat el màxim valedor, treballant-lo i convenint-lo amb voluntat d'arribar a cada cop més usuaris.

Una pràctica, que en pro d'una autèntica universalització i democratització de l'activitat física i esportiva, cal que tingui una continuïtat més enllà de l'etapa escolar, tot garantint que els ciutadans i ciutadanes hi puguin accedir mitjançant el desenvolupament de l'esport popular.”

En el seu article primer, dels estatuts de la Unió de Consells diuen que:

“Es dedica al foment, la promoció, la formació, la gestió de serveis, inherents, obligatoris o complementaris a l'activitat física i esportiva. A l'organització de l'activitat física i esportiva en edat escolar i a l'organització de l'esport popular i de lleure entès com l'activitat física i esportiva, no federada, en totes les franges d'edat.”

Malauradament, aquests reconeixement no existeix encara per als consells esportius, ja que encara està en vigor el decret de regulació dels consells esportius 267/1990, totalment desfasat i anacrònic, fora de la realitat i que hem demanat diverses vegades d'actualitzar, sense obtenir resposta del govern català.

Per tant, en l'actualitat, l'esport popular que poden dur a terme els consells esportius, ha de ser a través de la Unió de Consells. La UCEC ho farà a través de Comitè d'Esport Popular (CEP).

El Comitè d'Esport Popular (CEP) és un òrgan de participació voluntària dels consells esportius, associats a la UCEC, per treballar per l'esport popular.

MODEL D'ACTIVITAT FÍSICA I D'ESPORT POPULAR DELS CONSELLS ESPORTIUS

El model d'activitat fisicoesportiva de la Unió de Consells, té com a principal objectiu garantir el dret a fer esport a tothom, un esport saludable, sense discriminacions de cap tipus i a tot el territori català.

Els fonaments del model esportiu són tres:

- Els valors:
 - Els valors de la inclusió i l'accessibilitat.
 - Els valors personals.
 - Els valors de responsabilitat comunitària.
- L'equilibri territorial que permeti practicar esport es visqui on es visqui de Catalunya, per tant, adaptabilitat a la realitat del territori.
- Adaptació de la pràctica esportiva als esportistes.

Volem fer un gir en la visió esportiva de la mateixa societat i de les administracions públiques que promouen l'activitat física i esportiva i que ara han de fer efectiva l'aprovació de l'activitat física i esportiva com a bé essencial.

Volem que, el sistema esportiu prioritzi l'esport social. Només així serà possible fer efectiu el dret a l'activitat física i esportiva pel conjunt de la ciutadania, visquin on visquin de Catalunya, a més de fomentar una societat saludable.

El model que proposem està pensat per a tothom, sense exclusions. És obert a totes les edats. Tothom ha de poder tenir-hi accés a través de diferents programes i activitats esportives.

Tot això s'aconsegueix mitjançant la relació i connexió entre els programes d'activitat física que es desenvolupen actualment en edat escolar amb altres programes esportius, per a adults, que han de tenir com a objectius la millora de la salut, l'ús correcte del temps de lleure i també la socialització entre persones.

LES ETAPES DE L'ESPORT POPULAR A LES QUALS S'HAN D'ADEQUAR LES ACTIVITATS

Les etapes del model s'han determinat, sempre prenen com a referència l'edat per tal de classificar-les i distingir-les, les quals són orientatives i podran ser adaptades i revisades:

- Dels 18 als 35 anys: Potenciar un estil de vida saludable i activa, on l'activitat física i esportiva sigui un element més de qualitat de vida.
- Dels 36 als 65 anys: Continuar amb un estil de vida actiu que permeti millorar la qualitat de vida.
- Dels 66 en endavant: L'envelliment actiu ha de formar part d'una societat que demana viure els darrers anys de la vida amb qualitat.

ELS JOCS ESPORTIUS POPULARS DE CATALUNYA

Els JEPC són les activitats esportives que tenen com a objectiu principal impulsar la transmissió de valors socials i l'adquisició d'hàbits saludables, mitjançant un model de competició i d'activitat física i esportiva, educativa i participativa.

Els destinataris dels JEPC són tota la ciutadania de Catalunya i s'estructuren per categories en funció de les edats dels participants. Els seus objectius generals són:

- Garantir de forma efectiva la declaració de l'esport i l'activitat física com a bé essencial i, per tant, el dret de tota la ciutadania a la seva pràctica.
- Incrementar la participació en activitats físiques i esportives de la ciutadania de Catalunya
- Fomentar la pràctica regular d'activitats físiques i esportives i l'adquisició d'hàbits saludables que contribueixin a un millor benestar individual i col·lectiu.
- Contribuir mitjançant la pràctica esportiva a la formació en valors que afavoreixin el desenvolupament personal i social de la ciutadania.
- Potenciar la funció integradora i de cohesió social.

Característiques de les competicions

Les competicions dels JEPC podem ser de tres tipus:

- **Reptes esportius:** Són competicions de diferents proves esportives per equips on no es produeixen enfrontaments directes entre els equips.
- **Esports@ucec:** Són competicions de diferents esports amb reglaments elaborats per la Unió de Consells o esport amb reglament no federat.
- **Esports oberts (reglament tradicional adaptat):** Són competicions de diferents esports amb reglaments tradicionals adaptats en alguns aspectes per la Unió de Consells.

Esports que integren els JEPC i normatives tècniques

Els esports que integren els JEPC són les activitats, modalitats o especialitats esportives que es practiquen en els diferents consells esportius.

Les normatives tècniques dels diferents esports que integren els JEPC seran elaborades pel Comitè Tècnic Nacional de la Unió de Consells. La inscripció dels/de les esportistes i equips als JEPC implicarà que accepten l'aplicació de les normatives tècniques i els reglaments aplicables.